

ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ 21

— Τ' Ξηδένιχ της Άρτιτινας.

Ο άειμνηστος δηγηματογράφος Άνδρέας Καρζαβίτσις άρρηγί-
ται ζάτων την Έξης ποιητική παράδοση του λαού μας:

Μιά φορά ο δεσπότης του Λιθορριζιού, ο ίδιος που είχε χειροτο-
νήσει διάκονο τον Άθανάσιο Λιάζο, πέρασε από την Άρτιτινα και
φιλοξενήθηκε στο σπίτι ενός προσοτού του τόπου.

Όταν ήρθε η ώρα του ύπνου, επειδή ήταν καιλοκαιρί, ο νοικοκυ-
ρης όδήγησε το μοσασίρι του στην αυλή του σπιτιού κάτω από κάτι
μεγάλα δέντρα, για να κοιμηθί και νύχθ δροσιά.

Όλη τη νύχτα όμως τ' άρδονια που ζούργιαναν άπάνω στα δέντρα
λαιώσαν άδικάστα και δέν άρρισαν το δεσπότη να κλείση μάτι, παρι-
κοντά τά χωράμιατα.

Τό πρωί που ξύπνησε, οι άρδονια του σπιτιού πήγαν να τον καιη-
μερίσουν και τον άρρισαν πως τά πέρασε τη νύχτα.

Καίη και μάρα, αποξοήθηκε ο δεσπότης. Άνά τά καταραμένα
τ' άρδονια δέν ι' άρρισαν να κλείσει μάτι!

Την ίδια μέρα ο δεσπότης έφυγε από την Άρτιτινα κι έξακολού-
θησε την περιοδιά του στα ύπολοιπα χωριά της περιφέρειάς του.
Στην Άρτιτινα όμως συνέβη στο μεταξύ τό μεταξυ τών άνεξήγητο:

Τού κάκου περμιεαν οι κάτοικοι
ν' άκούσαν λάλημα άρδονιού. Σ'
όλο τό διάστημα του χρόνου τ' άρ-
δονια είχαν βουβαθεί, κι όλοι ά-
πέδωσαν τό γεγόνος αυτό στην κα-
τάρα του δεσπότη.

Όταν συνιτηρώθηκε ένας χρό-
νος και ξανάθε το καιλοκαιρί, ο
δεσπότης βρήκε ξανά σέ περι-
οδιά, ξαναπέρασε άπ' την Άρτι-
τινα και κοιμήθηκε στο σπίτι του
ιδίου προσοτού, στην προνήθ ήθει.

Καθώς έπεσε άποβαδύς, κοιμή-
θηκε βαρειά όλη τη νύχτα και τό
πρωί που ξύπνησε άπόρησε γιατί
μέσα στις φωνές των άλλων που-
λιών δέν ξεχώριζε και τό λάλημα
του άρδονιού.

Κι όταν τό πρωί πήγαν να τον
καιημερίσουν και να τον ρωτήσουν
πως πέρασε τη νύχτα του, τούξ έ-
ξέφρασε άμέσως την άπορία του
και άκουσε καταπληκτος πως αίτια
του κακού ήταν ο ίδιος.

—Μιά εγώ δέν ήθελα να τά κα-
ταραστού τά ειλογημένα! έπεε χα-
μογελώντας ο δεσπότης.

Δέν είχε όμως άποτελειώσει ά-
κόμα τό λόγο του κι άμέσως ά-
κούστηκαν από γύρω λαλήματα
από γλιάδες άρδονια, λαλήματα
μελωδικά, λαλήματα γλυκιάτα,
που δέν είχαν ως τότε ξανακου-
στεί...

— Τ' άκρεούχιχ του Ντερβένγκχ.

Κατά τό έτος 1815 ήπαχον στην περιφέρεια Παρνασσίδος δύο
περιήμοι κλέφτες, ο Κρίκας και ο Θεοχάρης, οι όποιοι άρριανζαν
τους Τούρκους της επαρχίας. Μιά μέρα, όμως, ενδ ο Κρίκας κι ο
Θεοχάρης κοιμούντοσαν μέσα σέ μιά σπηλιά κοντά στη Μικρή Δορυ-
βίτσα, ο Ντερβένγκχχ του Μαλανδρινού κατέβησε να τους πιάση
και να τούξ πάη δεμεινός στην Πλέσσα.

Έκει κατέβησαν όλοι στο σπίτι ενός προσοτού, κι οι Άρβανίτες
ξάπλωσαν ν' αναπαυτούνε. Τότε ο Θεοχάρης βρήκε καιρό, πήδσε
άπάνω παράθυρο τ' έφυγε.

Όταν ο Ντερβένγκχχ έμαθε την άπόδραση του αιχμαλώτου, έδωσε
διαταγή στους άντρες του να τρέξουν ζοπισσο του.

—Άδικα θά τρέξουν τά παιλιάρια σου, άγά μου, τούξ έπεε ο πο-
νηρός Κρίκας. Τό Θεοχάρη δέν τόν πιάνετε πειά, γιατί τρέχει σάν
λαγός...

—Κι' εσύ, όρέ, μορχεις να τόν πιάσης; ρώτησε ο Ντερβένγκχχ.

—Μιρωό, αλλά... δέν βαστούν τά ταουρίνια μου, κατετιόνα...

—Πάρε τά διαά μου, τούξ φώναξε ο Τούρκος.

Ο Κρίκας φρόσε τά πλούνια κι' άσημοζένγητα ταουρίνια του
Ντερβένγκχχ, σάλλαρε πέταξε και χάθηκε σάν τό πουλί πρds τ' άγα-
πημένα του βουνά...

Ο Ντερβένγκχχ διάταξε τότε τούξ Άρβανίτες του να τοποθετη-
θούν στο Μεσοβούνι, ένα μέρος που βρισκεται ψηλότερα από την
Πλέσσα, και να περμιενό τον γυρισσό του.

Άλλά ο Κρίκας, έξυπνότερος από τόν Τούρκο, πήγε να βρη τό

σύντροφο του
κι' ο Ντερβέν-
γκχχ δέν ξανά-
είδε πειά ούτε
τόν ίδιο, ούτε τά
ταουρίνια του!

—Και τή δική μου έτσι τήν έλεγαν, φώναζε ο Παρθού.
—Εγώ ειπα κι' άλλα άδερφάκια. Τό ένα τό λέγανε Μπόγγαν και
τό άλλο ειχε στο λαμό του μια έλιτσα που τούξ την έπιανα με τό δά-
γυλο και τό περαζα.

Άκούγοντας τά λόγια αυτά ο Παρθού, πετάχτηκε άπάνω, άκούη-
πρεσ στον τοίχο και σέκλεισε τό πρόσωπο με τά δύο του χέρια.
—Τί έζησε; τόν ρώτησε ή Αραγοιώρα κι' άγρονια.

Ο Παρθού γονάτισε μπροστά της, της έδειξε ένα σημάδι στο
λαμό του και τή ρώτησε:

—Άντη ήταν ή έλιθά πουξέ ο άδερφός σου ο Μπόγγαν στο λαμό;
Μόλις ή Αραγοιώρα ειδε τό σημάδι αυτό, έβγαλε μια άπελιτισμένη
ζωνιγή και άποσχοήρησε έντροση.

—Είσαι... Είσαι... τραυλάς σαν μεθυσμένη.

—Ο άδερφός σου φώναζε ο Παρθού κι' άρχισε να κλαίη πικρά.
Έκείνη ή νύχτα πέρασε γι' αήτους γεμάτη εφιάλτες και δάκρυα.

Όταν ξημέρωσε, παρουσάστηκαν στον Κρη-Τσιρά που παραξε-
νένησε βλέποντάς τους άμύλητους και μελαγχολικούς. Τούξ Ξήρρησαν
τί είχε συμβεί, τούξ ειπαν πως είχε αδέρφια κι' άρριαν να κλαίνε.

Ο Τσιρά άκουσε με κατάπληξη τή φοιχτή άποζάλωρη τους κι' ά-
φού σέκλεισε άρκατά, τούξ ειπε:

—Έσείς φταίτε. Μονάχοι σας θελήσατε τό γάμο αυτό. Και τόρα
πρέπει να πεθάνετε!...

—Αυτό μονάχα περμιενόμενοι... Η ζωή μας ειχε πειά ποιητή!...

άπάντησαν τά δύο άδερφάκια...

—Ναι, αλλά ειπετε Χριστιανοί και
πρέπει να σας διδάσουν Χριστιανοί.

Οι Χριστιανοί όμως καιλόγηρο,
που σινηδαν για να διδάσουν τούξ
δύο νέους, έβρισαν ότι τό έγγαμά
τους δέν ήταν άξιο θανάτου και ότι
μπορούσαν να έξαγιντοσύν χιζόν-
τας από ένα μοναστήρι.

—Επειτ' άπ' αυτό, ο Παρθού κι' ή
Αραγοιώρα γύρισαν μαζί στην πα-
τριδα τους κι' έζησαν δύο μονα-
στήρια κοντά στη Σουτζάβα. Στο
ένα άπ' αυτά ο Παρθού έδωσε τό
όνομα της αδερφής του κι' έτσι τό
λένε άκόμα «Μοναστήρι της Αρα-
γοιώρας».

Τά δύο αδέρφια φορούσαν ράσα
και καιλογερούσαν. Έζησαν έτσι ά-
κατά χρόνια. Πρώτη πέθανε ή Αρα-
γοιώρα κι' ύστερ' από ένα χρόνο τή
ακολούθησε κι' ο άδερφός της στον
άλλο κόσμο...

KARMEN SYABA

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΗΑΝΕΤΕ
== ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Η άοχαμότερη έφημερίδα της Εύ-
ρώπης εινε ή «Εβδομαδιαία», ή ό-
ποία έξεδιδάτο στο Γκροισκινγκεν της
Έλβετίας και ήταν συγχρόνως άγα-
νον των συντηρητικών και των φι-
ξορραστικών. Η δισ πρώτες σελίδες της
άνηκαν δηλαδή στο ένα
κόμμα και ή δυο επόμενες στο άλλο.

—Κάποιος Άμερικανός δημοσιογράφος έδημοσίερε τελευταία την
έξης συμβουλή, άπειθημόμενος προς τις παντρεμμένες γυναίκες:

- Νά κλειδώνης τά άπλιτα ρούχα.
- Νά μη ροχαλίχης.
- Νά εισαι χαρομένη, κι' άξ εινε ψυχρός ο σύζυγός σου.
- Νά μην λές ποτέ ότι ήπαχον στο σπίτι κοριοί.
- Νά μην κοινητενιάχης με κανέναν διαβάτη άπ' την πόρτα του
σπιτιού σου.
- Νά μη γελάς όταν εινε χαλασμένα τά δόντια σου.
- Νά ξέρης να πλέκης κάλτσες.
- Νά κινής καλά τά γλυκιάματα.
- Νά άφρης κατά μέρος τά άφώματα και τις ποδδες.
- Νά ισοθής ότι τό παρελθόν πέθανε και να τό λησιωνήσης για
πάντα.

—Άφού τελειώσης τις δουλειές του σπιτιού, πάρε και διάβασε
κανένα βιβλίο.

- Μην κοιμάσαι προτου πλύνης τά πιάτα.
- Μάσφα καλά τό φαγητό σου στο τραπέζι, για να δώσης καιρό
στον άντρα σου να φάη κι' αήτος ήσυχια.
- Μην άγοράχης ένα πράγμα που δέν σου χρειάζεται, έστω κι' άν
αυτό εινε φτηνό.
- Μην μιλόωνης την ύπηρετιά σου μπροστά στον άντρα σου.
- Νά φυλάς τό γέλιο σου μονάχα για τόν άντρα σου.
- Μην θυμώσης με τό παραμικρό.
- Νά έχης τά

πράγματά σου πάν-
τα στο ίδιο μέρος
για να τά βριόκνης
εύκολα.

